

מסורת הש"ס

(א) ז"ק כ"ה, ט' נ"ח
 תוספות לעיל טו: ד"ה
 [והוא] א' ז"ל ויבמה.
 ע"ז, (ד) קדושין ד"ה.
 (ה) פסחים ק: מעט יב.
 מגילה י: (תגובה י:): נדה
 (ג), (ד) ז"ק פ"ו, (ה) אשמות
 כ"ה, (ו) ז"ל ש"הא,]

תורה אור השלם

1. כי ישבו אחים יחדיו
 ומת אחד מהם וכן אין
 לו לא תורה אשת חמת
 החורגה לאיש ור' יבמה
 יבא עליה ולקחה לו
 לאשה ויבמה:
2. ואם לא יחפץ האיש
 לקחת את יבמתו ויגלה
 יבמתו השערה ק"ל
 וקנין ואקמה מאן ק"ל
 לקיים לאחיו שם
 בישאל לא אבה יבמה:
 דברים כה ז
3. ואיש אשר ישב את
 אשה קרן וגלה את
 ערוהו את מקרה הערה
 והיא גלתה את מקור
 דמיה ונפרו שניהם
 מקרב עמם: ויקרא כ יח
4. ואיש אשר יקח את
 אשת אחיו נדה הוא
 ערוהו אחיו גלה עריות
 ויקרא כ כא
5. וערוהו אחות אבך
 ואחות אבך לא תגלה
 כי את שאריו תהרה
 עמם וישאו: ויקרא כ יט

הגהות הב"ח

- (א) נב' בעל כרחא אמר:
 מר ד"ה יבמה יב' ע"ה
 (ב) רש"י ד"ה נק וכו'
 ממכת בשוק כמה:

תוס' חד מקבאי

אלא בנתקע והאמר רבה
 נפל מן הגג פירוש ברוח
 מצויה ונתקע חייב בדי
 דברים [וביבמתו] לא
 קנה. אלא כגון שנתכוון
 לאשתו ותקפתו יבמתו
 ובא עליה שניהם אנוסים
 ה"ד כגון שנתכוון לאשתו
 ותקפתו עובדי כוכבים
 ודברים זו לזו. והא
 דאמר ישן לא נק דוקא
 ישן אבל מתנמנם קנה
 בין היא ערה בין היא
 ישנה קנה: אמר רבה
 נתכוון להטיח (באשתו)
 [בכוותל] והטיח ביבמתו
 לא קנה להטיח בבהמה
 והטיח ביבמתו קנה דהא
 קא מכיין לשום ביהא

מוסף רש"י

חייב בארבעה דברים.
 וכו' שגל בנות מטיה
 דהוא ליה קרוב למד
 (ב"ק כ"ג). וביבמתו לא
 קנה. א"ע ששני הלא
 על יבמתו קין שגוגו בין
 נמזד קנה. הני מילי אי
 דמתכין לביטל אשה אחרת
 אבל זה לא נתכין לשום
 ביטול הלא לא קנה. ואם
 חזר ועשה אחד מן האסורין
 כה ממזר פסקה עליו
 (שם). ביאה גומרת בה.
 ויבמה ביאה משמע, שיה
 עליה הכתוב לעכב [קדושין]
 (ד). תיר. ע"ר (תענית יב):
 מגילה (ח): דמיתגרמנן
 וקין וימער (תענית שם).
 לאהדורי סברא. דבר
 הלא מביט הלא (מגילה)
 (שם) אם לרין ממזר דבר
 שרץ הריקור אינו עומד כבוד שמתמנמם (תענית שם).

הבא על יבמתו פרק ששי יבמות

נדה

עין משפט
 נר מצוה

ד' א"י פ"ב מהל' יבוס
 הלכה ג' ד' סמך עשין נא
 טו"ש"ע א"ה"ע סימן קסו
 סעיף ח:
 ה' ב' מ"י פ"ב מהל' חובל
 ומזיק הלכה י' סמך
 עשין ע' טו"ש"ע ח"מ סימן
 תכ"א סעיף יא:
 ו' ג' מ"י פ"ב מהל' יבוס
 הלכה ג' סמך עשין נא
 טו"ש"ע א"ה"ע סימן קסו
 סעיף ח:
 ז' ד' מ"י פ"ב שם ה"א
 ו"ה"ה שם הלכה ט'
 טו"ש"ע א"ה"ע סימן קסו
 סעיף י:
 ח' ה' מ"י שם וטו"ש"ע שם
 סעיף ז' וסימן קסו
 סעיף ז':
 ט' ו' מ"י שם פ"ב ה' ג'
 טו"ש"ע שם סימן קסו
 סעיף י':
 י' ז' מ"י פ"ב מהל' חובל
 ומזיק הלכה י' סמך עשין
 ע' טו"ש"ע ח"מ סימן תכ"א
 סעיף ח:
 י"א ח' מ"י פ"ב מהלכות
 יבוס הלכה ד' סמך
 עשין ג' טו"ש"ע א"ה"ע
 סימן קסו סעיף ח:
 י"ב ט' מ"י פ"ב מהל'
 ממשכת ממשכת ומושב
 ה' א' סמך עשין רמג:

גליון הש"ס

נב' ויבם ביאה גומרת.
 עשין לעיל ק"ח ע"ב מה"ה
 ויבוס וקדושין ד' ע"ה
 רש"י ד"ה א"י:

תוספות ישנים

ישן לא קנה ביבמתו פ"ה
 משום דלא הו' בן דעת. ולא
 ניהא דאשילו חסד דלא הו'
 כד דעת אמרי' לקמן (דף
 טו). קנה. ונראה טעמא
 משום דבעין כוונה ויחא
 דקדוש י' לו כל הכוונה
 שיהא אצל ביען און לו
 כוונה שיהא לו כמו שהיה
 ער. וכן נמי משמע לקמיה
 דמפיק ליה מיבא עליה עד
 דמתין לה: מה לאשת אח
 שכן יש בידו לרבות. ותמה
 קדושין (פ"ו) דליף כל
 הערוהו [דלא] קדושין
 מוספון מלחמות אשה
 נפרין מה לאחות אשה שכן
 נפרין לרבות שיקדש
 הרבה נשים ויבמה עליו
 לא יסור אחות אשה וי"ל דהא
 לא קרי בידו לרבות אלא
 כשהוא מרבה אסור על
 אחיהם כגון בנשאת אח דא'
 מקדש אף כולן אסורות על
 אחיו משום אשת אח אבל
 אין זה אשיות אס יוכל
 להרבות אסור על עצמו:
 מה לאחות אף שכן אסור
 הבא מאליו והקשה ה"ר
 יהודה בר נתן אמאי לא
 שמתין על אסוריו ב' דהא
 מאליו ולא ע"י קדושין
 מלחמות אף והני דעל ידי
 קדושין שצדו לרבות נילף
 מאשת אח. וי"ל כיון דר"מ
 אנוניס מתייבס למינף
 [מתייבס] עדיף לן לאחיו
 מתייבס ועי"ל דהא אי
 קאמר הכי הוה פריקין
 אשת אח מ"ל למאשת אח
 לא מניף למינף אשת איש
 שיש לה היתר בחי בעלה
 מאש"י בלשון אח אבל
 לקמן בסמוך צ"ל למינף
 מתייבס דנהי ואשת אח
 נדה יש לה היתר בחי
 בעלה ומימ' פריך שפיר
 מלמודא מה לנהי ואשת

מרוח ורוח גופיה קאמר הם דסברא הוא דמאי חזית דדמא דידך
 סומקא טפי כו' זה לא שייך אלא במאנסין אותו להרוג צידים אבל
 אם רוצים לזרקו על המינוק ויתמעך זה אדרבה איכא למימר איפכא
 מאי חזית דדמא דחבריה סומקא טפי כו' כיון שאין הורג צידים
 ולא הו' אלא קרקע עולם בעלמא
 ואין מנווה להליל חצרו בגופו
 לאדרבה חיי קודמין וההיקש דקרא
 צהור צידים כתיב כי כאשר יקום
 אש על רעהו וגו' והשאר גרסין
 בכל דוכתא מה רוצה יהרג ואל
 יעצור אף נערה המאורסה יהרג ואל
 יעצור פירוש יהרג הצועל ולא גרסין
 מיהרג דקרקע עולם היא אי נמי
 אר"י דאפי' גרסין מיהרג יש לפרש
 דכי קאמר מיהרג קודם שעתה
 מעשה ותציל עליה את הערה וא"ת
 במסכת ע"ז פריך רבי שמעאל
 (דף גז. וסא) דנעמד בלונס כוכבים
 ומפרש כגון דלנסוהו עובדי כוכבים
 והשחמה לזהמה ידיה ופריך עלה
 רבי זירא אונס רחמנא פטריה דכתיב
 ולנערה לא מעשה דבר (דברים כב)
 ומאי קושיא הא האי קרא דוקא
 דקרקע עולם איירי אצל עשה מעשה
 חייב למסור עצמו כדפריש' ומשחמה
 לעצות כוכבים עושה מעשה הוא
 דליכא לאוקמה כשכפוהו עובדי
 כוכבים לעצות כוכבים דלן זה
 משחמה ואר"י דהכי פריך אונס
 רחמנא פטריה ממיחה אפי' בעושה
 מעשה דהיי' דחייב למסור עצמו מ"מ
 אם לא מסר עצמו לא מחייב מיחה
 דולנערה לא מעשה דבר אפילו
 בעשה מעשה קאמר קרא דפטורה
 ממיחה דבעשיית מעשה איירי
 היקשא דקרא ועוד דכיון דאפילו
 בלון מייחייב מיחה אע"ג דלא עבד
 מעשה דהא אשה חייבת בלון
 אע"ג דהו' קרקע עולם ה"ר
 כשפטר הכתוב אונס במיחה צ"ת
 דין דכתיב ולנערה לא מעשה דבר
 פטר בכל ענין לא שנה עבד לא שנה
 לא עבד ולהכי פריך כיון דפטור
 ממיחה לא חשיב נעמד ליהאסר ביה
 עבודה ומהדר ליה הם דחשיב
 שפיר נעמד בלונס אע"ג דפטור ממיחה
 דבעבד כיון דחייב למסור עצמו ונע"ש
 תוס' יומא פ"ב הארכיכו טו"ח:]

ישן לא קנה דישן לא בר דעת ולא הוה קנינו קנין: **נשקעה**
 שנתקעה לאשתו ונפל מן הגג ונתקע ביבמתו: **חייב בדי דברים**.
 כגון ונער ורפוי ונשבת כדלמך בהחובל (ב"ק דף פה): **פלט תחת פלע'**
 לרבות השוגג כמזיד ואונס כרצון אבל צדשת לא כדמפרש לקמן:
וביבמתו לא קנה דלא אכיון לביאה:
שנסכוון לאשמו ונתקעה לה: **מלוה**
 כלומר צדיקה יותר ממצוליה: **הא**
חפץ מלוה ליבומי: **ולקחה שלא**
כדרכה לרבות שאם בא עליה שלא
 כדרכה קנה: **במקום שמקים שם**
 גרסין: **עד דמכוין לה לשם ביאה**.
בעולם נוק. שמיין אותה כאלו היא
 שפחה נמכרת (ס) כמה היתה יפה
 וכמה היא יפה: **להטיח ככותל** לאו
 לשום ביאה מייכוין: **שכן מטמאה אם**
נועלה להיות כמותה טמא ו' דכתיב
 ותהי נדתה עליו וטמא שבעת ימים
 (ויקרא טו): **וכי אשם אחיו לעולם נדה**
היא ואינה פוסקת: **שכן צידו** של
 אדם לרבות נשים הרבה על אחיו
 בלוקר אשת אח: **דאי בעי מקדש**
ואויל כי אלפא ותפשוט מינה כל
 עריות הנאסרות עליו מחמת אישות
 כגון אשת אב וכלתו וממותו ואחות
 אשתו אבל אמו ואחותו ובתו וכיוצא
 בהן דלן צידו לרבות מנלן: **שכן**
איסור הבא מאליו ופשוט מינה אמו
 ואחותו ובתו וכיוצא בהן ולא תפשוט
 מינה עריות הנאסרות לו מחמת
 קידושין: **מאשם אח ואחות אב ואם**
 דכי פרכת מה לאחות אב ואם שכן
 איסור הבא מאליו אשת אב מוכיח
 מה לאשת אח שכן צידו לרבות אחות
 אב ואם מוכיח וחזר הדין הכד השוה
 שבהן שכן אסורות עליו משום ערוה
 ועשה בהן הערלה כגמר ביאה אף
 אני אביא כל העריות בדין הזה:
שכן איסורן משום שאר ותפשוט כל
 האסורות משום שאר אצל אשת
 איש דלאו משום שאר מנא מימי:
בחי אוסרן כל זמן (ה) שאלס חי
 והיא שופעת וכן אשת אח אין
 היתר בחי אחיו שאפילו הוא
 מנגרש אסורה לזה. אשם איש
 יש לה היתר בחייו על ידי גט:
 ציומי

אמר עולא מנין להעראה מן התורה שנאמר **וואיש אשר ישב את אשה**
רוה וגלה את ערותה את מקורה הערה מכאן להעראה מן התורה אישכחן
 נדה שאר עריות מנין וב"ת גילף מנדה **מה** לנדה שכן מממאה את בוועלה
 אלא אתיא מאשת אח דכתיב **ואיש אשר יקח את אשת אחיו נדה היא**
 וכי אשת אחיו [לעולם] נדה היא אלא כנדה מה נדה בהעראה אף אשת אח
 בהעראה מה לאשת אח שכן בידו לרבות דאי בעי מקדש ואויל כי אלפא
 אלא אתיא מאחות אב ואחות אב למיפרך מה לאחות אב ואחות אב שכן
 לא תגלה כי את שאריו הערה איכא למיפרך מה לאחות אב ואחות אב שכן
איסור הבא מאליו מחדא לא אתיא תיתי [חדא] מתרתי מהי תיתי תיתי
 מאשת אח ואחות אב ואחות אב מה להנך שכן אסורין משום שאר אלא
 תיתי מנדה ואחות אב ואחות אב מה להנך שכן איסור הבא מאליו אלא
 תיתי מנדה ואשת אח דמאי פרכת מתקיף לה רב אחא בריה דרב איקא מה
 לנדה ואשת אח שכן אין להם היתר בחי אוסרן תאמר באשת איש שכן יש
 לה היתר בחי אוסרה אמר ליה רב אחא מדפתי לרבינא אטו נדה ואשת
 אח בחי אוסרן הוא דאין להם היתר אבל לאחר מכאן יש להם היתר נדה
 ביומי

שכן בידו לרבות. וא"ת דנקדושין פרק האומר (דף סו): צעי למילף כל העריות דלא תפסי בהו קידושין מלחמות אשתו וקאמר הם צשלמא
 כוליהו אמין והיי' אמין הא איכא למיפרך מה לאחות אשה שכן צידו לרבות וי"ל דכלאו הכי פריך שפיר א"ר דדוקא בנשאת אח חשיב
 יש צידו לרבות לחומר שכן יש צידו לרבות איסור על אחיהם אצל מה שצידו לרבות על עצמו לא חשיב פירכא: **מה לאחות אב ואחות**
אם שכן איסור הבא מאליו. הקשה ריב"ז דמלחמות אב ואם נילף אשת אח נילף היכא דעל ידי קידושין וי"ל דאשת איש
 לא אחי כדפריך בסמוך מה להנך שכן שאר: